

LES ILLES: (1) Terme municipal del Vallespir, cantó de Ceret, situat a l'extrem occidental de la serra de l'Albera, el vessant septentrional del Coll de Lli i a la dreta del riu de les Illes o de Maurellàs.

PRON. POP.: 1) *lɛz iʎəs* oït a Oms (1959).

DOC. ANT.: 1) 1359: *lloch de les Illes* (CoDoACA XII, 121); 1395: *les Ylles* (Alart, *Doc. géogr. hist.*, 532); 1395: (*Sancta Maria*) *de les Ylles* (Alart, *Doc. géogr. hist.*, 532). D'aquest poblet també (*ses*) *Illes* o *Isles*, el qual s'esmenta junt amb el Voló fins en un document de 993: *ispas Islas* (Baraut, *Urgellia* III, 61).

(2) (*Montoriol de*) *les Illes*, antic indret al terme de Queixàs (Rosselló 2)

DOC. ANT. 941-42: *ipsas Insulas* (Ponsich, *Top.*, 32); 1011: *locum Isulas*, 1271: *parrochia Sancta Columba de Monte Auriolo de Insulis*; 1369, 1460: *eccl. S. Columbe de Monte Auriollo de les Ylles*; 1385: *locus de Ses Illes* (Alart, *Doc. géogr. hist.*, 519); 1395: *Mont Auriol de les Ylles* (Alart, *Doc. géogr. hist.*, 532), 1404: *villare de les Ylles*, 1456: *mansus de Insulis*. Mencions, totes, citades per Ponsich.

(3) (*Les*) *Illes*, antic llogaret vora el Tec dins el terme de Serrallonga (Vallespir). 866: *locum infra fines de Serralonga que vocant Insolas* (Col-I. Moreau II, 56).

Sant Miquel de LLOTES: Municipi del Rosselló, cantó de Vinçà, localitzat al sud del terme d'Illa de Tet i al límit dels Aspres amb el Riberal.

PRON. POP.: *səm mikɛl də ʎɔtəs*, oït a Bula de Terranera (1960).

DOC. ANT. 898: *in villa Insula, cum Lotas* (Abadal, *Cat. Carol.* II, 369); 899: *villare lotas* (*HistLgd.* v, 107); 941: *locum ubi vocant Lotas* (Col-I. Moreau VI, 171); 950: *valle Lotas* (Marca, 805); 951: *locum vocitante Lotas* (Abadal, *Eixalada*, 178); 1245: *Michaelis de Lotes* (Alart, *InvLC*, s.v. *Llotes*); 1317: *St. Michel de Lotes... termes de Corbera ni de Lotes* (Vidal, *RLRXXX*, 66); 1334: *loco vocitato Gimemel³ a Llotes* (Alart, *InvLC*, s.v. *Gimemel*); 1354: *loch de Lotes* (Alart, *Doc. géogr. hist.*, 511); 1359: (CoDoACA XII, 115); 1385: *Llotes* (Alart, *InvLC*, s.v. *piquerola*); 1396: *Lottes* (CoDoACA XII, 157); 1435: *Lotis* (Alart, *Doc. géogr. hist.*, 593). Mencions addicionals citades per Ponsich (*Top.*, 59): 1008: *ipsas Lotas*; 1011: *Lotas*; 1054: *Lotes*; 1371: *eccl. S. Michaelis de Lotis*.

ETIM.: Sens dubte ve de *Illotes*, diminutiu de *Illes*. El document de 941 esmenta *Lotas* juntament amb *ipsas Insulas* (referent sens dubte a *Montoriol de les Illes*): *locum ubi vocant Lotas... et in castro Kamelas in locum ubi vocant ad ipsas Insulas* (Col-I. Moreau VI, 171). El fet que *St. Miquel de Llotes* es troba a uns 3 kms. a sota de Cameles fa creure que devia haver-hi una gradació: les de més amunt eren *Illes*, les de més avall (*Dlotes* 'illetes'). Cf. a més a més *La Font d'En Llotes* (Pià, 1960; Ll. xxv, 118); *Pla de ʎɔtə* (<

l'illota), prats vora la riera de Santa Susanna (Maresme) on s'embrancha el camí que puja cap a St. Pere de Riu (*DECat* IV, s.v. *illa*); *Illota*, paratge al terme de St. Quirze de Besora (Ripollès) (*Nomencl. C.E.C.*, 1964² s.v.).

Podem citar encara una sèrie de topònims catalans addicionals derivats de INSŪLA a diferents sectors del domini lingüístic: *Les Insules*, partida arran de la Noguera molt prop de Tremp (1957); *La Llinsola* (< *La l'Insola*), camp vora el barranc de Montanyana (Ribagorça); *L'Ansòla* (amb desplaçament de l'accent), prats baix al Segre al peu de les cases de Pallerols del Cantó (Alt Urgell); id., a Noves de Segre (1959); potser també *Ansalonga* (Andorra), documentat el 1176 com *Insola longa* (veg. *E.T.C.* II, 27).

Possiblement *Ca N'Illa* al terme de Gualba (Vallès Oriental), situat a l'esquerra del camí de Santa Fe de Montseny i abans de començar la pujada forta (1941), i així mateix *Molí de N'Illa*, paratge al terme de Fogars de Montclús (Vallès Oriental) (*Nomencl. C.E.C.*, s.v.).

La Illa, indret de la ribera de Càlig (Cervera del Maestrat; xxviii, 120); *Caseta de Les Illes* (Castalla; Ll. xxxv, 186); *L(a) Illeta* (Alcanalí; Ll. xxxiv, 134); *Illetes* (Beniarbeig; Ll. xxxiii, 102).

La Isla, vora el riu Magre (Carlet; xxx, 177); *La Irla* (< *izla*), indret vora un meandre del riu Segura (Guardamar; 1963); *Les Irlles*, poblat agregat a Riudecols (Baix Camp) sota el Coll Negre i vora un torrent (*Nomencl. C.E.C.*, s.v.); *Sirllella* (< *S'Irllella*), prat situat a la Vall de Camprodon, a la confluència de la ribera de Tregurà i el torrent de Naret (*EntreDL* II, 128).

No manquen descendents de INSŪLA en la toponímia occitana:

L'Isle d'Albi (Tarn), entre Rabastens i Galhac; *L'Isle de Dodon* i *L'Isle de Jourdain* (Alta Garona); *Isóla*, nom d'uns camps vora el riu Salient aigües amunt de Vilac; notem espec.: *La Hierle* i *Sant Bressoun d'Ierle* (Gard); *Ierle* (Gers); *La Yerle*, llogaret del terme de Sengouanhet (Coserans). Són nombrosos a la Vall d'Aran: *Ierleta Seca*, bosc vora el Toran sota Sant Joann de Toran; *Es Ierles* a Carlac (Bausenn); *Era Ierla*, prat a la dreta del riu Nere sota el camí del Port de Viella; *Era Ierlassa* a Camón; *Hònt des Ierletes*, vora el riu Valarties i sota el camí de la Ribera (Arties), entre d'altres.⁴ Ph.R

¹ Cf. *isla* 'paño de terreno entre hondonadas profundas' (província de Mendoza) i *isleta* 'bosquecillo de árboles en medio de una llanura' (província de San Luis) en el castellà de l'Argentina (*DECH* III, s.v. *isla*); prov. *isclo* 'alluvion, grève, terrain plat couvert de buissons et d'arbrisseaux que se trouve le long des rivières' (Mistral, *TdF* II, s.v.); aranès *ierla* 'plat fèrtil vora el riu' (*PVArGc*, 514, s.v.), gascó occ. *ièrle* (Palay, *Dict. du Béarn. et du Gasc. Mod.* II, s.v.); sic. cent. i mer. *isula* 'striscia coltivata lungo i torrenti', Cilento *iska* id. (Rohlf, *ARom*).